

Salutació

Jaume Sobrequés i Callicó

Bon dia a tothom. Gràcies una vegada més per haver triat la Universitat Catalana d'Estiu com a indret on debatre i estudiar qüestions que us preocupen i us ocupen. Aquesta és la 22a Jornada andorrana; la continuïtat és un valor. Us felicito. Però vinc de dos despatxos, o de dos aules més enllà, la 207 –vosaltres esteu a la 213–, de la Jornada d'agricultura, que és la 24a vegada que celebren la seva jornada. Us guanyen de dues; no us feu il·lusions: no sou els que teniu una continuïtat més allargada.

Però, en canvi, sí que em sembla que vosaltres heu fet una cosa que és bàsica i fonamental, que és publicar allò que debateu aquí, que estúdieu en les ponències i els debats. Això ja forma – els organitzadors me n'han donat una mostra–, i constitueix un element bàsic amb vista al futur.

Us vull saludar abans de començar amb aquestes quatre paraules. En primer lloc al Joan Marc Miralles, secretari d'Estat del Govern d'Andorra; també a l'Èric Jover, que és vicerector de les relacions de la Universitat Catalana d'Estiu amb Andorra. És la primera vegada. Les coses que un fa, que està a punt de dir..., s'ha de tenir sempre una autoestima moderada, per no passar per massa llest, però de les primeres coses que vaig fer quan vaig assumir la responsabilitat com a nou rector de la Universitat Catalana d'Estiu fa pocs mesos va ser nomenar un vicerector per a cadascun dels àmbits dels Països Catalans. Naturalment, a Andorra li va correspondre també una part important en aquesta distribució, i va ser l'Èric Jover i Comas qui va assumir, qui ha assumit aquesta responsabilitat de ser vicerector de les relacions de la Universitat Catalana d'Estiu.

Al llarg de la bibliografia que he anat veient, dels índexs que he anat veient, dels treballs que heu anat realitzant, pràcticament veig que heu anat estudiant, no tot, perquè mai no s'acaba, però sí temes molt importants. A mi m'hauria fet més

il·lusió haver pogut inaugurar algunes jornades anteriors –fa molts anys, les dedicades a la història– perquè aleshores fins i tot us hauria quedat bé –diguem-ne–, no?, com a medievalista que sóc de formació. Encara hauria pogut fer alguna reflexió més relacionada amb el tema.

El tema de l'energia em cau molt lluny. Ser rector d'una universitat que ho toca tot afortunadament és la grandesa de la nostra universitat. Tenim unes jornades d'agricultura, i no sóc pagès, i més tard ser present en d'altres inauguracions i vull que ho accepteu, no com un expert que us parla, sinó com un responsable institucional que us dóna la benvinguda i que us agraeix que torneu a ser a Prada una vegada més.

L'any passat vàreu dedicar el tema a una qüestió que als catalans ens és molt pròpia, i que pensava que als andorrans, en general, no els calia fer això. A Andorra un sap que és andorrà i proud, s'ha acabat; un francès sap que és francès i proud, s'ha acabat, i un alemany sap que és alemany i no s'ho qüestiona tot, que si és alemany perquè és alemany. Jo pensava que a Andorra això de l'andorranitat tenia poca vigència, que no calia tant. Ni que sigui un estat modest, els andorrans tenen un estat propi, unes institucions pròpies que funcionen diguem-ne que normalment bé; de vegades més bé, de vegades no tan bé, però en fi, com en tots els estats del món. I per tant, calia menys qüestionar-se aquesta idea de l'andorranitat. El llibre que es va publicar l'any passat, i que jo he vist –no només l'he vist avui, sinó que em penso que va ser l'Èric o algú de vosaltres qui me'l va lliurar mesos enrere–, em va sorprendre i em va interessar, em va interessar molt per això de la catalanitat, perquè són problemes que ens hem d'anar plantejant. És a dir, ser andorrà és també d'alguna manera ser català, ser membre d'una comunitat més àmplia que en diem Països Catalans. Suposo que l'andorranitat, en la mesura en què l'assimilem a la catalanitat, tampoc no és una qüestió tan fàcil de mantenir. Andorra no deixa de ser, des d'un punt de vista identitari, un país sinó permanentment agredit –perquè la paraula *agressió* ve d'èpoques no democràtiques– sí permanentment pressionat, d'una manera natural o d'una manera no tan natural, per dos colossos, dos nacionalismes veïns i, vosaltres diríeu: “Home! els veïns d'Andorra són els catalans”; bé, sí però no. Per tant, l'andorranitat no és una qüestió, suposo, tan fàcil de mantenir, i per tant, sí que probablement teniu raó que és una qüestió sobre la qual s'ha de reflexionar, i probablement sobre la qual s'ha de lluitar i s'ha de treballar, que no és un fet donat.

Escolteu, la gent de Lleó, de Castella, de Zamora, no tenen problemes; saben que tota la vida seran espanyols, que tota la vida seran castellans i que ningú això no ho qüestionarà mai, per més immigració que hi hagi (subsahariana, dels països àrabs o sud-americana). Un de Zamora serà espanyol, serà lleonès, castellà, extremeny tota la vida –tota la vida no existeix, ja ens entenem–. No s'ho ha de plantejar això. Els catalans ens ho hem de plantejar d'una manera a vegades una mica malaltissa, d'una malaltia que no ens hem creat nosaltres, que ens han encomanat.

Els andorranos pel que veig també, potser no tant; en tot cas és un tema que vau debatre l'any passat. Aquest any esteu per unes altres qüestions, el tema de l'energia, que també és una altra qüestió que tampoc no està donada, tampoc no està renovada. Avui dia no es regala res. Ara vinc d'aquestes jornades d'agricultura, i és que els pobres pagesos, la pobra agricultura... Un aquí parlava del preu de la síndria; deia: "Síndries a 0,49 € el quilo." No, això és una estratègia perquè la gent entri a comprar. Bé, a Andorra també n'hi ha de pagesos; per tant, no hi ha res que estigui donat del tot.

Bé, pràcticament res més. Gràcies per ser aquí, que feu bona feina, que tingueu energia i trempera, que és una mena d'energia aplicada al cos humà; diríem que la trempera és bàsica per seguir endavant. A la Universitat Catalana d'Estiu la necessitem. Gent com vosaltres és un plaer. Gent com vosaltres doneu sentit a la Universitat Catalana d'Estiu; aquests veïns de la 13 també, els d'agricultura també; aquests que et trobes pel carrer que et diuen: "jo fa 25 anys que hi vinc, jo en fa 30, jo en fa 19...", aquests també. Però, realment, en la mesura en què la Universitat Catalana d'Estiu necessita també reflexions, estudis, seminaris, jornades amb un gran rigor tècnic i acadèmic, gent, seccions, departaments..., seminaris com el vostre són molt més necessaris que mai.

Penso que la Universitat Catalana d'Estiu ha de mantenir el rigor, la capacitat d'anàlisi sociològica, econòmica, en fi, històrica que jornades com la vostra han portat a terme al llarg de molts anys.

Per tant, gràcies per ser aquí, i si vinc a aules modestes, amb limitacions, que té un modestíssim rector d'una universitat com la nostra, és que som el germà petit de les universitats. Si hi ha alguna cosa, en fi, que estigui al meu abast –sempre podem millorar les coses, sempre les vostres jornades poden tenir més facilitats–, no dubteu a plantejar-nos-ho i, en la mesura que això sigui possible podeu compartir amb mi i amb l'equip rector que encaçalo. Gràcies per ser aquí.

I com que això que he fet és una irrupció, diríem, que trenca les oracions, el millor que puc fer per vosaltres i per mi és marxar.

Gràcies, adéu i bona feina. Fins ara.

Jaume Sobrequés i Callicó
rector de la XLI Universitat Catalana d'Estiu